

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : **21 Haziran 2017**
Sayı : **11308**

14952

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan soruların Başbakan Binali YILDIRIM tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Ünal DEMİRTAŞ

Zonguldak Milletvekili

Yatırım teşvik; devletin, yatırımları arttırmak amacıyla, yatırımcıya sunduğu desteklere denir. Cari açığın azaltılması amacıyla ithalat bağımlılığı yüksek olan aramalı ve ürünlerin üretiminin artırılması, teknolojik dönüşümü sağlayacak yüksek ve orta-yüksek teknoloji içeren yatırımların desteklenmesi, bölgesel gelişmişlik farklılıklarının azaltılması, destek unsurlarının etkinliğinin artırılması, işsizliğin azaltılması gibi amaçlarla, bölgesel ve sektörel teşvikler verilmektedir. Türkiye’de yatırım ve ihracatın devlet tarafından resmen teşviki 1962 yılında başlamıştır.1980 yılından sonra özel sektörün gelişmesiyle düzenli olarak verilen yatırım teşvikler ise hedeflerine ulaşamamıştır. AKP’nin bugüne kadar süslü ve sihirli sözler ile açıkladığı yatırım teşvik paketlerinin, uygulamadaki etkisi çok sınırlı olduğu ve hedeflerine ulaşamadığı açıklanan rakamlarla da ortaya konulmuştur.2017 yılının Ocak ayında sadece 528 firmaya teşvik belgesi verildiği basında yer almıştır. Son 5 yılda açıklanan teşvik paketlerine rağmen, yatırımlarda istenilen ve hedeflenen düzeyde bir artış ve güçlenme olmadığı TÜSİAD tarafından kamuoyuna açıklanmıştır. Yatırım ortamının iyileşmesi ve yatırımların artması için, demokrasinin ve hukukun güçlenmesi, ekonomide hızla yapısal reformların yapılması iş dünyası tarafından sıklıkla dile getirilmektedir.

Türkiye, dünyada dijital teknolojiler ile tetiklenen 4’üncü Sanayi devriminin çok gerisinde kalmıştır.En büyük 500 sanayi şirketinin 2016 yılında bir yıldaki toplam üretiminin %76,7’si düşük, %19,5’i orta,%3,7’si ileri teknoloji ile üretim yapmaktadır. AKP’nin 15 yılda, 420 milyar dolara çıkardığı dış borca, 80 milyar dolar elde ettiği özelleştirme gelirinə rağmen; yüksek teknolojili sanayi üretimi yapılamadığı gibi, üretime dayalı, sürdürülebilir ekonomik büyümeyi ve kalkınmayı da gerçekleştiremediği açıkça ortadadır. Kalıcı ve istikrarlı bir ekonomik ve sosyal gelişimin sağlanması, işsizliğin çözülmesi ancak orta-uzun vadede alınacak geniş kapsamlı önlemler ve makro ekonomik politikalar ile mümkündür. Bir ülkenin kalkınması, ekonomisinin büyümesi, rekabet gücü ve katma değeri yüksek ürünler üreten ekonomiler içinde yer alabilmesi için aslolan, makro ekonomi politikalarının ve ekonominin kendi iç dinamiklerinin olağan uygulamaları ile mümkündür. Yatırım teşvik ise istisnadır.

Yatırım teşvikleri son olarak 19.06.2012'de resmi gazetede yayınlanan 2012-3305 sayılı "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkındaki Karar" ile düzenlenmiştir. Bu karar gereği iller, Kalkınma Bakanlığı SEGE 2011 raporu esas alınarak 6 bölgeye ayrılmıştır. Buna göre; yatırım teşvik uygulamalarındaki bölgeler ve bu bölgeler içinde yer alan iller, bölgesel desteklerden faydalanabilecek sektörler, büyük ölçekli yatırımlar ile teşvik kapsamında olmayacak yatırımlar, teşviki belli şartlara bağlı yatırım konuları hakkında düzenlemeler yapılmıştır. Bu teşvikler, önceliği olan bölgelerde, yatırımın türüne göre verilen çeşitli destek, indirim ya da muafiyetleri kapsamaktadır. Bölgesel Gelişme ve Yapısal Uyum Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanan 2011 Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksi Raporu'na göre yapılmıştır. Bu raporda, 61 değişken üzerinden değerlendirme yapılmış olup, 6'ncı bölge yatırım teşviklerinde en fazla desteklenmesi öngörülen bölgedir. Bölge sıralaması düştükçe destek oranı da düşmektedir.

Ancak SEGE 2011 raporunda temel alınan ve kentlerin gelişmişlik, yatırım yapılabilirlik kriterlerini belirleyen parametreler dinamiktir. Yani yıldan yıla, hatta aydan aya bile değişiklik göstermektedir. İşsizliğin yüksek olduğu, sektörlerin daraldığı, ekonomideki dalgalanmaların yoğun olduğu bizim gibi ülkelerde, yatırım teşvikleri 6 yıl önce hazırlanmış bir rapor üzerinden vermek, sağlıklı ve doğru sonuçları doğurmamaktadır. Bu sebeplerle teşvik sistemine dayanak teşkil eden SEGE 2011 sosyo-ekonomik parametreleri gözden geçirilerek değiştirilmeli, bu parametrelerin ekonomik olanları ön plana çıkarılmalı ve bu veriler 2 yılda bir yenilenmelidir.

Bu çerçevede;

- 1) 2012'den önerenin yanıtlandığı tarihe kadar, yıllar bazında ayrı ayrı belirtilmek üzere, Türkiye genelinde tüm sektörlerde toplam kaç adet teşvik belgesi verilmiştir?
- 2) 2012'den önerenin yanıtlandığı tarihe kadar, yıllar bazında ayrı ayrı belirtilmek üzere, Türkiye genelinde tüm sektörlerde verilen toplam teşvik tutarı ne kadardır?
- 3) 2012'den önerenin yanıtlandığı tarihe kadar, yıllar bazında ayrı ayrı belirtilmek üzere Türkiye genelinde yatırım teşviklere bağlı olarak yapılan yatırımlarda, toplam kaç kişi istihdam edilmektedir?
- 4) 2012'den önerenin yanıtlandığı tarihe kadar, yıllar bazında ayrı ayrı belirtilmek üzere, Türkiye genelinde verilen teşvik belgesine bağlı olarak yapılan yatırımların kaç kişi sabit yatırımdır? Bu yatırımların tutarı ne kadardır?
- 5) 2012'den önerenin yanıtlandığı tarihe kadar yıllar bazında ayrı ayrı belirtilmek üzere hangi sektöre ayrı ayrı kaç adet teşvik belgesi verilmiştir?
- 6) 2012'den önerenin yanıtlandığı tarihe kadar, yıllar bazında ayrı ayrı belirtilmek üzere sektörlerde verilen teşvik tutarı ayrı ayrı ne kadardır?
- 7) 2012'den önerenin yanıtlandığı tarihe kadar, yıllar bazında ayrı ayrı belirtilmek üzere 1'inci Bölgeye verilen teşvik belgesi sayısı ve teşvik tutarları ne kadardır?

- 8) 2012'den önergenin yanıtlandığı tarihe kadar,yıllar bazında ayrı ayrı belirtilmek üzere 2'inci Bölgeye verilen teşvik belgesi sayısı ve teşvik tutarları ne kadardır?
- 9) 2012'den önergenin yanıtlandığı tarihe kadar,yıllar bazında ayrı ayrı belirtilmek üzere 3'üncü Bölgeye verilen teşvik belgesi sayısı ve teşvik tutarları ne kadardır?
- 10) 2012'den önergenin yanıtlandığı tarihe kadar,yıllar bazında ayrı ayrı belirtilmek üzere 4'üncü Bölgeye verilen teşvik belgesi sayısı ve teşvik tutarları ne kadardır?
- 11) 2012'den önergenin yanıtlandığı tarihe kadar,yıllar bazında ayrı ayrı belirtilmek üzere 5'inci Bölgeye verilen teşvik belgesi sayısı ve teşvik tutarları ne kadardır?
- 12) 2012'den önergenin yanıtlandığı tarihe kadar,yıllar bazında ayrı ayrı belirtilmek üzere 6'inci Bölgeye verilen teşvik belgesi sayısı ve teşvik tutarları ne kadardır?
- 13) 2012'den önergenin yanıtlandığı tarihe kadar,yıllar bazında ayrı ayrı belirtilmek üzere verilen yatırım teşvik belgelerinin kaçı, hangi sebeple iptal edilmiştir?
- 14)19 Haziran 2012 tarihli, Bakanlar Kurulu Kararı ile yatırım teşvik kapsamı içinde değerlendirilemeyecek ve sektörel sınırlamaların kaldırılması düşünülmekte midir?
- 15) Yatırım teşviklere dayanak teşkil eden SEGE 2011 sosyo-ekonomik parametrelerin gözden geçirilerek değiştirilmesi düşünülmekte midir? Düşünüyor ise ne gibi değişiklikler yapılacaktır?
- 16) SEGE 2011 parametreleri doğrultusunda belirlenen, ancak beklenen faydayı sağlamayan bölgesel ve sektörel yatırım teşviklerinin yeniden düzenlenmesi planlanmakta mıdır? Planlanıyor ise, sektörel ve bölgesel teşviklerin derecesinin artırılması ve kapsamının genişletilmesi planlanmakta mıdır?